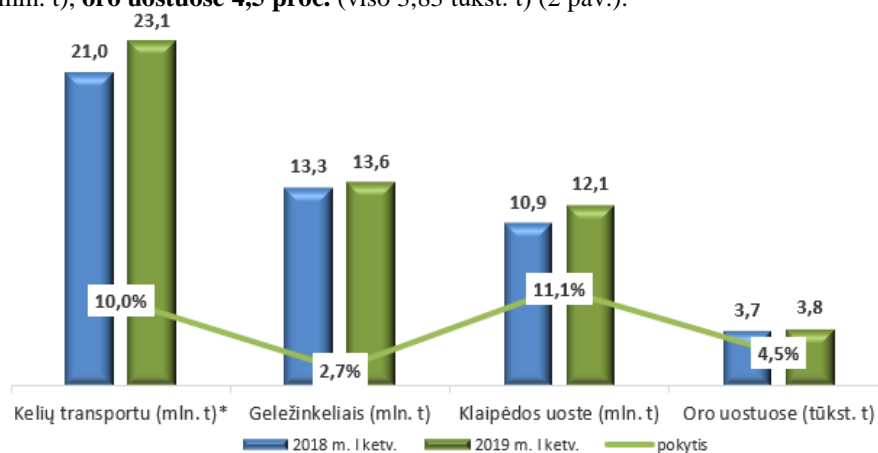

Transporto rinkos statistinių rodiklių apžvalga 2019 m. I ketvirtis

1. Krovinių vežimo geležinkelių, kelių transportu bei krovos Klaipėdos uoste ir oro uostuose rodikliai.
2. Geležinkelių transportas.
3. Krova Klaipėdos ir Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose.
4. Kelių transportas ir valstybės sienos kirtimas.
5. Oro transportas.
6. Išvados.

1. Bendri krovinių vežimo geležinkelių ir kelių transportu bei krovos Klaipėdos uoste ir oro uostuose rodikliai.

Išankstiniais duomenimis 2019 m. I ketv. krovinių vežimo **sausumos transportu apimtys** palyginus su 2018 m. atitinkamu laikotarpiu **augo 7,2 proc.** (iš viso 36,7 mln. t), iš jų padidėjo: **geležinkelių transportu 2,7 proc.** (viso 13,6 mln. t), **kelių transportu padidėjo 10 proc.** (viso 23,1 mln. t). Krovinių krova padidėjo **Klaipėdos uoste – 11,1 proc.** (viso 12,1 mln. t), **oro uostuose 4,5 proc.** (viso 3,83 tūkst. t) (2 pav.).

Šaltinis: Statistikos departamentas, Lietuvos oro uostai
*išankstiniai duomenys

1 pav. Krovinių vežimo kelių, geležinkelių transportu, krovos Klaipėdos uoste ir oro uostuose rodikliai

Geležinkelių transportu vežamų krovinių apimčių išlaikė praėjusių laikotarpio rezultatus ir nežymiai augo, didesnę rezultatų šuolį trukdė pasiekti sumažėję naftos produktų ir tranzitinių krovinių srautai Kaliningrado kryptimi.

Klaipėdos uosto krovos augimą užtikrino 76,3 proc. išaugusi konteinerių krova, trąšų krova didėjo 5,9 proc., sumažėjo naftos produktų (-18,2 proc.) krova. Būtingės naftos terminale krauta 2,2 proc. mažiau žalios naftos.

Oro uostų krovos rezultatus lėmė 7,9 proc. išaugęs aptarnautų krovinių kiekis Vilniaus oro uosto filiale.

Išsamiau apie geležinkelio, kelių, oro transporto rodiklius ir krovą Klaipėdos jūrų uoste sekančiuose apžvalgos skyriuose.

2. Geležinkelių transportas

2.1. Geležinkelių transportu gabenamų krovinių rodikliai

AB „Lietuvos geležinkeliai“ **2019 m. I ketvirtį vežė 13,6 mln. t krovinių, t. y. 2,7 proc. daugiau.**

2019 m. I ketv. geležinkelių transportu vežami (3 pav.):

tranzitiniai krovinių srautai (kai vežami kroviniai geležinkelių transportu iš kitų šalių į Klaipėdos uostą išgabenimui/atgabenimui laivais apskaitomi tranzitiniais), sudarė 56,8 proc. visų vežamų krovinių, **sumažėjo 0,3 proc. (viso 7,73 mln. t).** Iš jų:

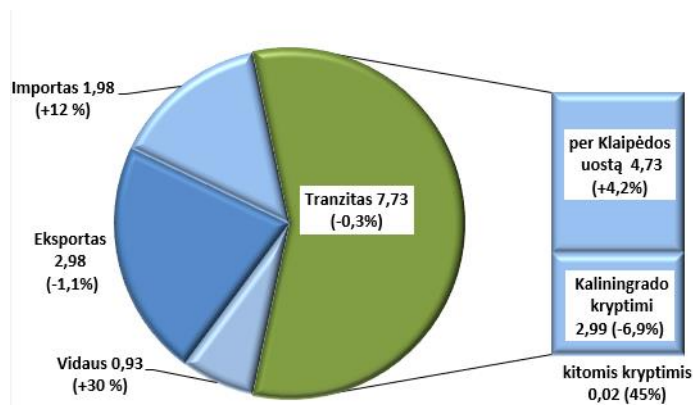
per Klaipėdą tranzitiniai srautai padidėjo 4,2 proc. – viso 4,73 mln. t. (augo baltarusiškų trąšų, maisto produktų, juodieji metalų iš Baltarusijos, mažėjo naftos produktų vežimai).

Kaliningrado srities kryptimi mažėjo 6,9 proc. – 2,99 mln. t. (mažėjo maisto produktų, naftos produktų vežimai, augo kietojo mineralinio kuro vežimai)

eksportas sumažėjo 1,1 proc. – 2,98 mln. t;

importas (vidaus vartojimui) padidėjo 12 proc. – 1,98 mln. t;

vidaus pervežimai padidėjo 30 proc. – 0,93 mln. t.

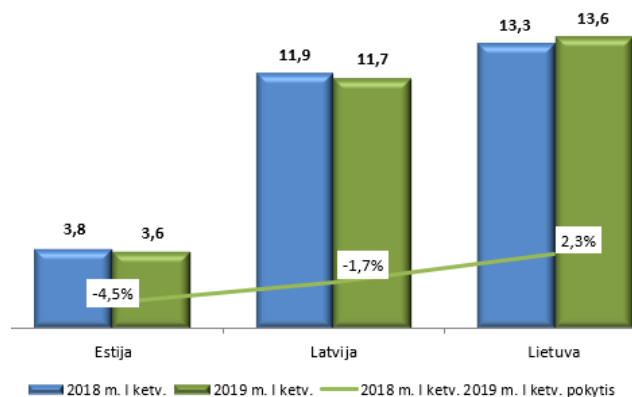

2 pav. 2019 m. I ketv. Krovinių vežimo geležinkelių transportu vežimo struktūra, mln. t

Auga traukinių skaičius iš Kinijos. Šių metų pirmą ketvirtį traukinių skaičius iš Kinijos buvo 35, o praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu – 2. Taip pat balandžio mėn. AB „Lietuvos geležinkeliai“ pasirašė susitarimą dėl pašto siuntų iš Kinijos į Lietuvą pristatymo. Pirmas bandomasis pašto siuntų vežimas iš Kinijos į Lietuvą numatomas gegužės mėnesį. Geležinkelių transportu gabenami konteineriai su pašto siuntomis Lietuvą pasiektų per 7 dienas.

2.2. Geležinkelių transportu gabenamų krovinių palyginimas su Latvijos ir Estijos valstybėmis per 2019 m. pateiktas 4 pav. Iš viso Baltijos valstybių geležinkeliais nagrinėjamu laikotarpiu buvo vežta 0,5 proc. daugiau krovinių (viso 29,1 mln. t).

Estijos geležinkeliais ir Latvijos geležinkeliais vežamų krovinių mažėjo atitinkamai 4,5 proc. ir 1,7 proc. Estijos geležinkeliais vežamos naftos ir trąšų apimtys didėjo 7,5 proc., ir 13,2 proc., mažėjo kietojo mineralinio kuro vežimai – 58,1 proc. Latvijos geležinkeliais vežamos naftos, trąšų apimtys mažėjo atitinkamai 16 proc. ir 21 proc., mineralinio kuro augo – 9,2 proc.

3 pav. Lietuvos, Latvijos ir Estijos krovinių gabenamų geležinkelių transportu apimtys, mln. t

3. Krova Klaipėdos ir Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose

3.1. Krova Klaipėdos uoste

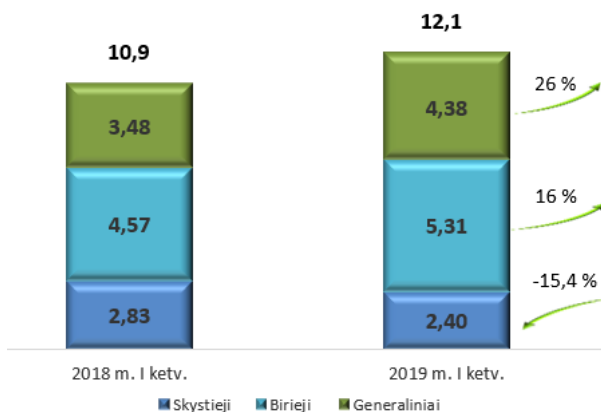
2019 m. I ketv. Klaipėdos uoste ir Būtingės terminale **krauta 14,46 mln. t krovinių**, t. y. 8,7 proc., daugiau palyginus su 2018 m. I ketv. Klaipėdos uoste krauta 12,09 mln. t, t. y. 11,1 proc. daugiau (5 pav.), Būtingės terminale – 2,2 proc. mažiau krovinių (viso 2,37 mln. t žalios naftos). Krovos augimas Klaipėdos uoste iš esmės pasiektas dėl išaugusios konteinerių (+62,9 proc. viso 2,51 mln. t), grūdų (+113 proc. viso 0,66 mln. t) ir trąšų (+5,9 proc. viso 3,47 mln. t) krovos.

Skystųjų krovinių krovos sumažėjimą lėmė sumažėjusi naftos produktų (-18,2 proc.) (mažesni naftos produktų srautai iš „Orlen Lietuva“ perdirbimo gamyklos bei sumažėjęs tamsiųjų naftos produktų tranzitinių krovinių kiekis) ir skystųjų trąšų (-20,2 proc.) krova.

Biriųjų krovinių rezultatus augimą lėmė grūdų krova (+113 proc.), kurios priežastis, dar nuo 2018 m. rugpjūčio mėn. sandėliuose sukauptos produkcijos pardavimai dėl išaugusios grūdų pardavimo kainos, ir trąšos (+5,9 proc.).

Generalinių krovinių šuolį lėmė pagrindinių šio krovinių rūšių segmentų – konteinerių (+62,9 proc.) ir oro krovinių (+7,8 proc.) krovos rezultatai. Vertinant konteinerių krovos tendencijas Rytinės Baltijos jūros pakrantės uostuose, didžiausias augimas pasiektas būtent Klaipėdos uoste (krauta 223 925 TEU) (6 pav.) ir Sankt Peterburgo

uostuose (krauta 564 596 TEU). Ro-ro apyvartos rezultatams įtakos turėjo praėjusiais metais Klaipėdos uoste darbą pradėjusi nauja laivybos linija, sujungusi Klaipėdos ir Treleborgo uostus.

4 pav. Krova Klaipėdos uoste, mln. t

3.2. Krova Baltijos jūros uostuose, tūkst. t.

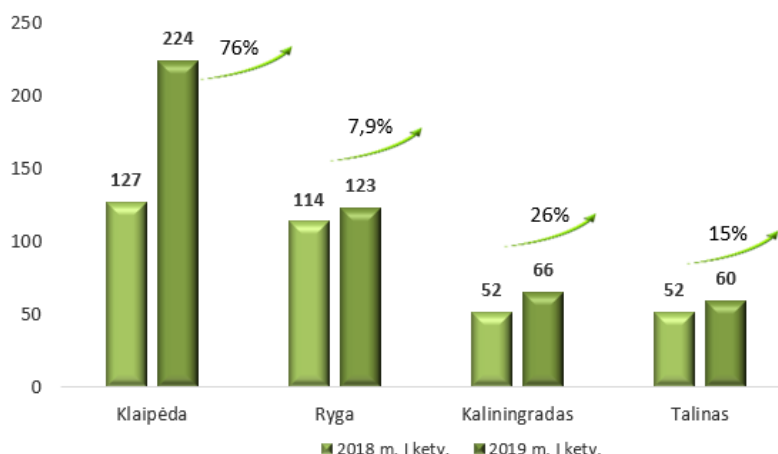
Uostas	2017 m.	2018 m.	Pokytis, proc.	Pagrindinis krovinys
Ust Luga	24 238,6	26 267,0	8,4	nafta, žalia nafta, anglys
Primorskas	13 335,9	14 031,9	5,2	naftos pr., žalia nafta
Sankt Peterburgas	13 853,7	14 261,0	2,9	konteineriai, trąšos, nafta, metalai
Ryga	8 223,2	8 352,4	1,6	anglys, nafta
Ventspilis	4 913,0	6 384,0	29,9	naftos pr., anglys
Klaipėdos uostas	10 881,0	12 093,4	11,1	nafta, trąšos, konteineriai, grūdai
Talinas	5 019,0	4 719,0	-6,0	nafta, ro-ro kroviniai
Vysockas*	4 523,5	5 066,4	12,0	nafta, anglis
Kaliningradas*	3 558,6	3 006,6	-15,5	ro-ro kroviniai, nafta
Liepoja	1 998,0	1 892,7	-5,3	grūdai, ro-ro kroviniai

Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinė jūrų uosto direkcija

1 lentelė

Rusijos Ust Lugos ir Vysocko uostų rezultatus lėmė padidėjusios pagrindinių krovinų krovos, žalios naftos, naftos produktų, anglių ir trąšų, rezultatai. Kaliningrado uoste mažėjo visų pagrindinių, išskyrus anglies ir konteinerių, krovinų apyvarta.

Išaugusią Latvijos Venspilio uosto krovą lėmė 163 proc. didėjusi anglių krova (viso 2,0 mln. t).

5 pav. Konteinerių krova Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose, tūkst. TEU

Klaipėdos uostas šiais metais konteinerių krovą augino sparčiausiai, akivaizdžiai pralenkdamas savo artimiausius kaimynus rytinėje pakrantėje (6 pav.). Tam tiesioginę įtaką turėjo Klaipėdoje praėjusiais metais pradėjęs funkcionuoti konteinerių paskirstymo centras, kuriame priimami okeaniniai laivai, gabenantys konteinerius, skirtus plukdyti fideriniais laivais į gretimų Baltijos šalių uostus.

4. Kelių transportas ir valstybės sienos kirtimas

Išankstiniais duomenimis krovinių vežimas kelių transportu išlaiko augimą ir per 2019 m. I ketv. augo 10 proc. (iš viso 23,1 mln. t) (2 pav.).

Per 2019 m. I ketv. iš viso per Lietuvos pasienio kontrolės punktus (toliau – PKP) prie išorinių ES sienų į Lietuvą iš viso vyko 914 664 transporto priemonės, iš jų: 519 676 lengvieji automobiliai, 197 973 krovininiai automobiliai ir 197 015 kitos transporto priemonės.

Per Lietuvos–Baltarusijos PKP transporto priemonių srautas padidėjo **45 proc.** (iki 758 227 vnt.) iš jų sieną kirto:

krovininiai automobiliai – 159 015 vnt. (+9,53 proc.);

lengvieji automobiliai – 439 480 vnt. (+ 28 proc.);

kitos transporto priemonės – 159 732 vnt. (+367 proc.).

Per Medininkų PKP transporto priemonių srautas išaugo 25,1 proc., viso – 246 184 vnt. iš jų: **sumažėjo lengvųjų 10,2 proc.** (viso 98 010 vnt.), padidėjo **krovininių 9,1 proc.** (viso 71 932 vnt.) (7 pav.) ir kitų transporto priemonių 250 proc. (viso 76 242 tūkst. vnt.) srautas.

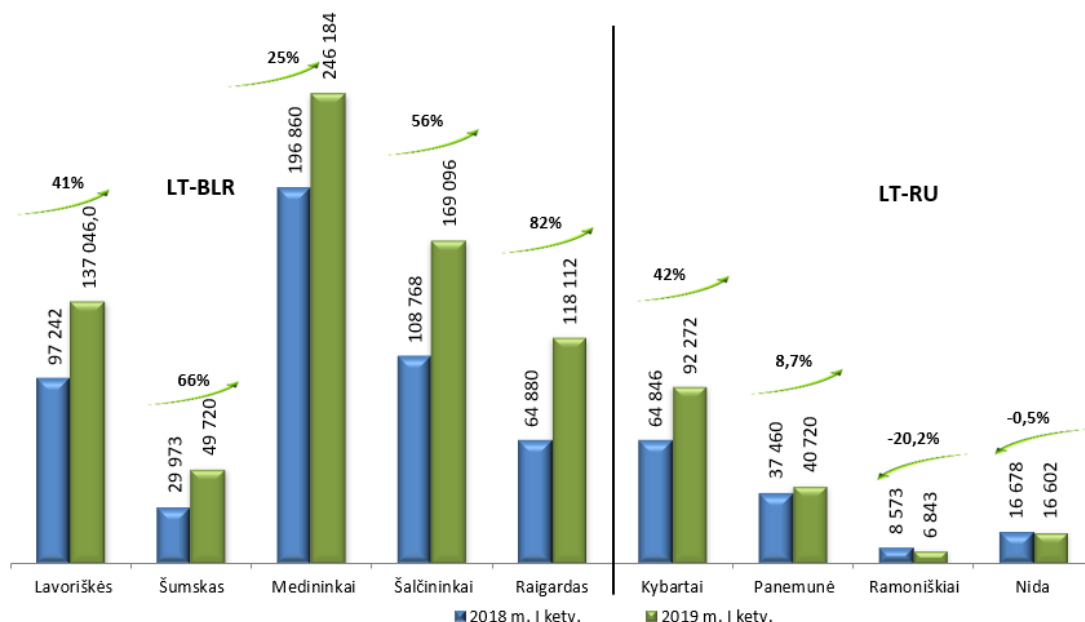
Per Lavoriškių PKP transporto priemonių srautas padidėjo **40,9 proc.** (viso 137 tūkst. vnt.) iš jo: krovininių 6,8 proc. (viso 26,7 tūkst. vnt.), lengvųjų 25,2 proc. (viso 86,6 tūkst. vnt.).

Per Lietuvos–Rusijos PKP – transporto priemonių srautas padidėjo **22,6 proc.**, (iki 156 437 vnt.) iš jų sieną kirto:

krovininiai automobiliai – 38 958 (-7,4 proc.);

lengvieji automobiliai – 80 196 vnt. (-0,5 proc.);

kitos transporto priemonės – 37 283 vnt. (+664 proc.).

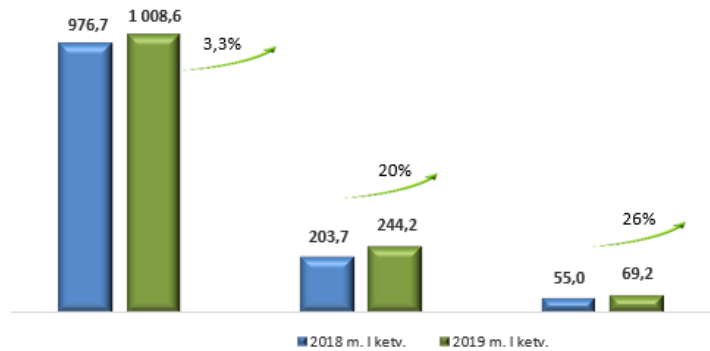

6 pav. Krovininių transporto priemonių srautai per pasienio kontrolės punktus 2019 m. I ketv. tūkst. vnt.

5. Oro transportas

2019 m. I ketv. keleivių srautas Lietuvos oro uostuose augo 7,01 proc. (nuo 1235 tūkst. kel. iki 1322 tūkst. kel.). Didžiausias 26 proc. augimas pasiektas Palangos oro uoste (8 pav.), Kauno oro uoste aptarnautų keleivių skaičius išaugo 20 proc., Vilniaus oro uoste – 3,3 proc. Skrydžių skaičius augo 2,3 proc., aptarnauta daugiau nei 13 tūkst. skrydžių. Intensyviausiai dirbo Vilniaus oro uostas, aptarnavęs daugiau nei 10,2 tūkst. skrydžių, Kaune jų įvyko daugiau nei 2,17 tūkst., Palangoje – 0,87 tūkst. skrydžių.

Pirmąjį ketvirtį skrydžiai buvo vykdomi 89 maršrutais, iš jų Vilniaus oro uoste – 64, Kauno oro uosto – 20, o Palangos oro uoste – 5 maršrutais.

7 pav. Aptarnautų keleivių skaičius VĮ „Lietuvos oro uostai“ filialuose, tūkst. kel.

Skrydžių ir keleivių srautų palyginimas tarp Vilniaus, Rygos ir Talino oro uostų, 2019 m. I ketv.

	Skrydžiai	Pokytis su 2018 m. I ketv.	Keleiviai (tūkst. vnt.)	Pokytis su 2018 m. I ketv.
Vilnius	10 193	-0,23 %	1008,6	3,27 %
Ryga	18 137	1,62%	1430,7	5,76 %
Talinas	10 471	3,72 %	6309,6	13,6%

Šaltinis. Oro uostų interneto svetainės

2 lentelė

6. Išvados

- 2019 m. I ketv. krovinių vežimas sausumos transportu padidėjo 7,2 proc. iš jų: geležinkeliais 2,7 proc., kelių transportu 10 proc. Krovinių krova didėjo ir Klaipėdos uoste – 11,1 proc. ir oro uostuose 4,5 proc.
- Lietuvos geležinkeliai vieninteliai išlaikė didėjančias 2,7 proc. vežimų apimtis. Latvijos ir Estijos geležinkeliais vežimų krovinių mažėjo atitinkamai 1,7 proc. (viso 11,7 mln. t) ir 4,5 proc. (viso 3,6 mln. t). Tai lėmė Estijos geležinkeliais vežamo kietojo mineralinio kuro mažėjimas – 58,1 proc., Latvijos geležinkeliais mažėjo atitinkamai naftos, trąšų vežimai 16 proc. ir 21 proc.
- Uostų krovos augimas: Klaipėdos – 11,1 proc. (konteineriai, trąšos), Ust Luga – 8,4 proc. (nafta, anglis), Ventspilis – 16,7 proc. (ro-ro, anglis), Vysockas – 12 proc. (nafta, anglis). Krovos smukimas – Kaliningradas 15,5 proc. (visi pagrindiniai kroviniai išskyrus konteinerius), Liepoja – 5,3 proc. (nafta, anglis);
- Valstybės sienos kirtimas: transporto priemonių srautas didėjo ir per Lietuvos–Baltarusijos PKP – 45 proc. (viso 758 tūkst. vnt.), ir per Lietuvos–Rusijos PKP 23 proc. (viso 156,4 tūkst. vnt.).
- Keleivių srautas Lietuvos oro uostuose augo 7,01 proc. (viso 1322 tūkst. kel.), skrydžių skaičius – 2,3 proc. (13,0 tūkst. vnt.).